

ΚΥΘΗΡΑ

Αἱ ἐπιστολαὶ ἀποστέλλονται τῇ Διευθύνσει τῶν «Κυθέρων».

«ΚΥΘΗΡΑ»

Ἑφημερίς ἑβδομαδιαία Πολιτικὴ καὶ τῶν Εἰδήσεων

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ

Ἑσωτερικοῦ Δρ. 6
Ἐξωτερικοῦ Φρ. χρ. 1

† Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῷ ἐπισυμβάντι τὴν 18 Ἰανουαρίου τοῦ πρωθυεράρχου τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ἀντὶ πάσης ἄλλης πενθίμου ἐκφράσεως δημοσιεύομεν τὸ ἐν τῇ «Ἐστίᾳ» δημοσιευθὲν ἄρθρον, ἐνὸς τῶν πρώτων αὐτῆς συνεργατῶν.

Τὸ περισπούδαστον τοῦτο ἄρθρον, τὸ ἄξιον τοῦ μεταστάντος, ἔχει ὡς ἐξῆς :

Ο ΑΠΟΘΑΝΩΝ

Ἦδη δτε ἐλαφρὸν τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοιμητηρίου τὸ χῶμα ἐκάλυψε τὸν πρωθυεράρχην τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ὅτε τὸ τέρμα τόσης δράσεως ἐνθίου, τόσης ἐνθουσιώδους ἐνεργείας ἐπέβαλεν ἀπότομον ἢ ἀδυσώπητος τῆς εἰμαρμένης βουλή, ὅτε ὁ πρωθυεράρχης ἀπεδύθη τὸν μεγαλοπρεπῆ βυσσινόχρουν μανδύαν καὶ τὴν μήτραν, τὸ δὲ νεκρὸν αὐτοῦ σκῆνωμα κοιμᾶται αἰώνιον τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου, ἐν τῷ πενιχρῷ φερέτρῳ περιβεβλημένον τὸ μέλαν ράσον ταπεινοῦ λευίτου, ἥδη ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ φύγων καὶ κρύπτεται καὶ ἐξαφανίζεται ὁ φθόνος ὁ στυγνὸς καὶ τῶν παθῶν τῶν ταπεινῶν ὁ κατ' αὐτοῦ συναγειρμὸς διασκορπίζεται.

Ἀλλὰ καὶ αἱ πλάναι αἱ ὁποῖαι, ὅλως ἀπὸ χρηστοῦ τοῦ συνειδότητος ἡγαγόν τινες εἰς κατάκρισιν αὐστηρὰν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐξεδηλοῦντο οἱ ὑπὲρ τῆς ἀναστάσεως τῆς θρησκείας καὶ τῆς καταπεπτωκυίας Ἐκκλησίας ἀγῶνες τοῦ ἀνδρός, διαλύονται ὡς πρωϊνὴ ἑμίχλη, διαλύονται ὡς ἀτίμιδες καὶ αἰγλήσασα λάμπει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πάντων ἡ ἀγία αὐτοῦ ψυχὴ ἐν ἀνταυγίᾳ ἐπὶ τῆς ἡρέμου αὐτοῦ μορφῆς.

Ἐπρεπε νὰ θραυσθῇ ὡς χορδὴ λύρας ἡ ἀρμονικὴ αὕτη ὑπαρξίς ἡ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ, αἰσθήματος φιλάλλου, ἀγάπης καὶ ἐλέου, ἔπρεπε νὰ σβεσθῇ ἡ πνοὴ αὕτη ἡ ἱερά, ὡς σβέννυται ἀνιπταμένη ἡ φλόξ ἱεροῦ

τρίποδος, διὰ νὰ ἐννοήσωμεν καθ' ὅλα τι ἀπώλεσεν ἡ θρησκεία, ἡ κοινωνία, οἱ πάσχοντες, οἱ θρηνοῦντες, οἱ ἀπόκληροι. Ἐχρειάσθη τὸ σκοτεινὸν πλαίσιον τοῦ τάφου, διὰ νὰ λάμψη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν πάντων ἡ φωτεινὴ ἄλως, ἡ ὁποία περιέβαλλε τὴν ἐκλεκτὴν ταύτην μορφήν.

Καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμάς ταύτας, ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ περὶ ἀνορθώσεως τοῦ κατωτέρου κλήρου, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πλανηθέντων. Διότι καίτοι ἀνομολογῶν ἔκτοτε ὅτι ὁ ὀνειροπολῶν τὴν ἐπέκτασιν τῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησίας «εἶνε ποιμενάρχης ὑπὲρ πάντα ρέκτης, ποιμενάρχης ὅλως ἀμέτοχος τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ρύπων, ὃν ἐμπνέει ἡ αὐτοθυσία καὶ ἡ ἀφιλοκέρδεια» ὑπέκυψεν ἐν τούτοις εἰς τὴν ἀδικίαν, αὐστηρὰν νὰ ἐξενέγκῃ τὴν γνώμην περὶ τῶν ἐπεμβάσεων τοῦ μεγάλου νεκροῦ ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς πολιτείας, περὶ τοῦ μεμελετημένου πόθου ὃν ὑπελάμβανεν ὅτι ἐσημείουν αἱ ἐπεμβάσεις αὗται, ὅπως ἡ Ἐκκλησία ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τῆς τεταγμένης αὐτῇ ἐξουσίας.

Καὶ αἱ μὲν ἐπεμβάσεις ἦσαν τῷ ὄντι πραγματικαί. ἀλλ' ἂν ψυχραιμότερον καὶ ψυχολογικώτερον ἐστάθμίζον αὐτάς, ἀντὶ μεμελετημένου σχεδίου πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἐξουσίας τῆς Ἐκκλησίας, ἤθελον ἀνεύρει ταύτας φυσικὰ καὶ εὐεξήγητα ὀλισθήματα, καὶ δὲν θὰ ἀπέδιδον εἰς αὐτάς τὴν πεπλανημένην ἐρμηνείαν, ἣν ἀπέδωκα καὶ δὲν θὰ ἐχάραττον τὰς ἀνωτέρω γραμμάς, δι' ἃς συνέχεται σήμερον ὑπὸ ἄλγους ἡ ψυχὴ μου. Θὰ διέβλεπον, ὅτι εἶνε φυσικὸν ὅλως νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ τεταγμένα ὅρια ὁ πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὁ ἐν μέθῃ ἐνθίου ζήλου ὑπὲρ τοῦ σεμνοῦ ἀγῶνος σταδιοδρομῶν. Θὰ ἠνύθουν, ὅτι, ἂν ἀντὶ νὰ ἀγωνίζεται διαρκῶς τὸν ἀτελεύτητον ἀγῶνα τοῦ καθήκοντος, τὸν ἀγῶνα τῆς ἀφυπνίσσεως θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἐν χρονίᾳ λειποθυμίᾳ διατελοῦντος, τὸν ἀγῶνα ἀνορθώσεως κλήρου ἐν καταπτώσει ἀνορθώσεως ἠθικῆς, ἀνορθώσεως πνευματικῆς, ἀνορθώσεως ὕλικῆς, ἂν ἀντὶ νὰ μοχλῇ ἐν διαβρωτικῇ ἐργασίᾳ, διδάσκων, νοουθετῶν, προτρέπων, τιμωρῶν, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἔταξεν ἑαυτὸν, ἂν ἀντὶ πάντων τούτων ὑπελάμβανε καὶ αὐτὸς προορισμὸν τῆς ἀρχιερωσύνης του νὰ χειροτονῇ, νὰ χοροστατῇ ἐπὶ χρημα-

τισμῶ, νὰ ἀποταμιεύῃ, νὰ θησαυρίζῃ, νὰ παχύνεται ἐν τῷ τέλματι τῆς φιλοχρηματίας καὶ τῆς ραστώνης, τότε οὐδεὶς θὰ ὑπῆρχε κίνδυνος τῶν ὑπερβασίων τούτων. Διότι οἱ ἅετοι μόνοι τανύουν πτέρυγας πρὸς τολμηράν καὶ ἀδάμαστον πτήσιν. Αἱ χῆνες δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ ὑπερπηδήσουν ποτὲ τὸν φράκτην τῆς μάδρας των.

Ἄν ταῦτα ἐστάθμιζον, θὰ ἡρμάνευον τὰς παρεκβάσεις του καὶ τὰς ὑπερβολάς, ὡς ἀπαραίτητον ἐκδήλωσιν τῆς στενοχωρίας ψυχῆς, τὴν ὁποῖαν κατέκλυζεν ἄσβεστος ὁ πόθος τοῦ πράττειν τὸ ἀγαθόν· ψυχῆς, τὴν ὁποῖαν ὁ θερμὸς ἔρως τοῦ καθήκοντος ἠνάγκαζε νὰ ζητῇ νὰ παρασύρῃ τὰ προχώματα τῶν τύπων, ἅτινα ἐπεπρόσθουν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ. Οὕτω μόνον δέον νὰ ἐξηγηθῶσιν αἱ ὑπερβάσεις αὐτοῦ αἱ τυπικαί, αἵτινες τόσον αὐστηρῶς ἐκρίθησαν καὶ αἵτινες ἦσαν ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα τοῦ εὐγενοῦς, τοῦ θείου αὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ πρὸς τὸ πράττειν τὸ ἀγαθόν.

Ἰδύναντο καὶ ἔπρεπε ταῦτα νὰ καταλογισθῶσιν αὐτῷ ὡς ὀλισθήματα, ἀλλ' ἔδει νὰ μὴ λησμονῶνται αἱ εὐεργεσίαι καὶ τὰ ἀγαθὰ, ἅτινα ἀφειδῶς ἐσκόρπιζεν, ἡ δρᾶσις του καὶ ἀπέναντι τῶν ὁποίων τὰ ὀλισθήματα ταῦτα ἦσαν ὡς αἱ ἀδιόρατοι κηλίδες ἐν τῷ παμφαῖ τοῦ ἡλίου δίσκῳ.

Ἰμέραν τινα ἤξιώσε νὰ σθεσθῇ ἡ λέξις ἐλληνικὴ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας τῶν ἐνταῦθα εὐαγγελιστῶν. —Τοῦτο δὲν ἦτο βεβαίως ὀρθόν. —Καὶ ἔμως δὲν τὸ ὑπηγόρευσε μισαλλοδοξία, ὡς τῷ κατεγνώσθη τότε. Μισαλλοδοξος δὲν ἦτο καὶ οὐδέποτε ἱεράρχης ἔσχε σχέσεις ἐγκαρδιωτέρας μετὰ τῶν ἀρχηγῶν ἄλλων θρησκευμάτων. Ἄλλ' ἐλληνικὴν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ εἰμὴ μόνην τὴν ὀρθοδοξίαν. Ἑλλάς καὶ ὀρθοδοξία ἦσαν ἀδιάσπαστοι ἔννοιαι ἐν τῇ καρδίᾳ του, ὡς ἀδιάσπαστοι ἦσαν ἡ θρησκεία καὶ ἡ πατρίς. «Πᾶσαν θρησκείαν ἐννοῶ, ἔλεγεν, ἐλευθέραν ἐν Ἑλλάδι καὶ σεβαστήν, ἀλλὰ θρησκεία τοῦ ἔθνους, θρησκεία ἐλληνικὴ δὲν δύναται νὰ εἶνε εἰμὴ ἡ θρησκεία, ἥτις διέσωσεν ἀπὸ τοῦ θανάτου τὸν ἐλληνισμόν καὶ ἀνέστησε τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος». Δὲν πείθει βεβαίως, ἀλλὰ συγκινεῖ βαθύτατα ὁ τρόπος οὗτος τοῦ σκέπτεσθαι.

Διότι ἡ θρησκεία ἦτο παρ' αὐτῷ θρησκεία. Ἢ φράσις δύναται νὰ φανῇ παράδοξος εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας, ὅτι κατὰ κανόνα αὕτη εἶνε διὰ τοὺς πολλοὺς ἐπιτήδευμα, ἀσκουμένη καὶ ἐκμεταλλευομένη ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπιτήδευμα.

Ἐρημον καὶ ἐγκαταλελειμμένον παιδίον περισυλλέγον ἐν τῇ μονῇ τῆς Πάτμου ἐδέχθη τὰς πρώτας τῆς θρησκείας ἐντυπώσεις, ἐκεῖ ὅπου τὸ πᾶν ἀποπνέει τὴν θρησκείαν, ὡς αἶσθημα τρυφερόν οἷον ἦτο κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ χριστιανισμοῦ χρόνους, ἐν μονῇ τῶν μεγάλων ἀναμνήσεων τοῦ ἐκλεκτοῦ τοῦ Ἰησοῦ μαθητοῦ· καὶ ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐκείνῳ τῷ χθαμαλῷ ἀπὸ τῆς τριγωνικῆς σχισμῆς τοῦ βραχώδους ὁρόφου τοῦ ὁποίου, τὸ φῶς τῆς Ἀποκαλύψεως μετὰ τῶν ἡλιακῶν ἀκτί-

νων ἐφώτισε τὴν αἰγλήσαν μορφήν τοῦ Ἰωάννου, ἐκεῖ ἀφυπνίσθη ἡ διάνοια τοῦ Γερμανοῦ, ἐκεῖ ἴσως ἐνεφορήθη ἔκτοτε ὑπὸ τῆς πεποιθήσεως τοῦ μεγάλου προορισμοῦ αὐτοῦ, ἐκεῖ ἴσως ἐφαντάσθη ὅτι ἐνωτίσθη καὶ αὐτός, ὡς ἤχον μυρίων σαλπίγγων τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου, ἀντηχούσης ὑπὸ τοὺς σκοτεινοὺς αὐτοῦ θόλους.

Ἐγὼ εἰμὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος. Ἀπὸ τοιούτων ἐντυπώσεων ἐξηγεῖται ὁ ἐνθερμος αὐτοῦ ἔηλος, καὶ ἡ πίστις του εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀνάστασιν τῆς κοινωνίας.

Κατεγνώσθη αὐτῷ ὅτι πολλοὶ κληρικοὶ δὲν ἠδύναντο μετ' αὐτοῦ νὰ συνεργασθῶν. Οἱμοὶ! οὔτε δύστροπος αὐτοῦ χαρακτήρ τοὺς ἀπεμάκρυνεν. οὔτε τὰ ἀνύπαρκτα ἐλαττώματά του.

Ἐμίσησαν αὐτὸν οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑψωθῶν μέχρι τοῦ ἀναστήματός του. Καὶ οὕτω τοὺς ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀπόστασις ἥτις τοὺς ἐχώριζε· τοὺς ἀπεμάκρυνεν ἡ ὑπεροχὴ του· διότι ὁ φθόνος καὶ τὸ μῖσος εἶνε ὁ θλιβερός κληρὸς, οἱ στυγνοὶ ἀκόλουθοι τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀληθοῦς ἀξίας, τῆς ἀληθοῦς ὑπεροχῆς, οἵτινες μόνον πρὸ τοῦ οὐδοῦ τοῦ τάφου ἀποχωρίζονται ἀπ' αὐτῶν. Μὴ τὰ αὐτὰ αἷτια δὲν ἀπηλλοτριάσαν ἄλλοτε τὸν αἰμίμηστον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος τῶν συμπαθειῶν καὶ τῆς συνεργασίας τῶν τότε μεγαλοσχημῶν;

Θάλασς ὡς εὐσεβὲς ὄνειρον τὴν ἀνάστασιν κλήρου, ἀξίου τῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ ἀφοσιωθεὶς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ ἀσκήῃ ἐνίοτε τιμωρὸν τὴν ποιμαντορικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν. Πόσον ἐν τούτοις δικαίως τὴν ἐξήσκει, καὶ ποίας ψυχικὰς κακίας ἐπάτησε, τὸ μαρτυρεῖ τὸ εἰδεχθὲς συμπόσιον, ἡ βδελυρὰ πανδαισία τὴν ὁποῖαν παρέθεσεν ἐν Μαγάρῳ ἐν τῇ ἐξάλλῃ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Δικαίου χαρᾶ, ἄνθρωπος θεοστυγῆς περιβεβλημένος τοῦ ἱερέως τὸ σχῆμα.

Ἐκ τούτου ἄς κρίνῃ τις πόσον ὑπέφερεν ὁ ὄντως ἅγιος οὗτος ἀνὴρ ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ ἀγαθοῦ. Πόσας καρδίας συνήντησε παγεράς καὶ πόσους ὀφθαλμοὺς τυφλοὺς πρὸ τῶν θυσιῶν του καὶ τῆς ὑπὲρ τοῦ πλησίον του μαρτυρικῆς αὐτοῦ ἀφοσιώσεως. Ἢ ἐπώδυνος πορεία του ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ καθήκοντος, τὴν ὁποῖαν ἄνευ ἀναπαύλας πάντοτε διήνυνεν ἀκαταπόνητος, ἦτο ἐστρωμμένη διὰ πυκνῶν ἀκανθῶν. Καὶ συχνάκις ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐσχίζετο αἰμάσσουσα ἡ καρδία του.

Οὐδεμία κηλὶς ἐπὶ τοῦ βίου αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς σταδιοδρομίας ταύτης τῆς τιμίας, τῆς ἀφιλοκερδοῦς, τῆς φιλανθρώπου, τῆς σεμνῶς μεγαλοπρεποῦς, ὡς ὁ ποδῆρης ἀρχιερατικὸς αὐτοῦ μανδῦας.

Οὐδὲν διάλειμμα, οὐδεὶς σταθμὸς ἀναπαύλας. ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, παρ' ὃ τὰ καθήκοντα καὶ αἱ θυσίαι διεδέχοντο ἀλλεπάλληλα. Καὶ ἐν τούτοις δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ τόσαν ποικίλης δράσεως ζωὴ του ὑπῆρξε διηνεκῆς προσευχῇ. Διότι ἐν ὄντως προσευχῇ εἶνε κατὰ τὸν ἱερὸν Αὐγουστίνον ἡ ἐργασία (qui laborat, orat) τίς συγκινητικωτέρα προσευχῇ ἢ ἡ ἀδιάλειπτος ὑπὲρ

τῶν πασχόντων ἐργασία καὶ φροντίς;

Καὶ ἤρκει τῷ ὄντι αὕτη μόνη τοῦ Γερμανοῦ ἡ ἀρετὴ, ἀρετὴ ἡκιστα ἐπισκοπικὴ, ἡ ἀπόλυτος ἀφιλοκέρεια καὶ ἡ περιφρόνησις πρὸς πᾶν χρῆμα, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελε ἐξυπηρετεῖ καὶ δὲν ἤθελεν ἀνακουφίζει τοὺς ὀδυνωμένους, τοὺς ἀποκλήρους, ἡ φιλάνθρωπία τοῦ ἡ ἐκχειλίζουσα καὶ ἡ ἐλεημοσύνη ἡ ἀδειάλειπτος καὶ κρυπτομένη, ὡς κρύπτεται τὸ ἔγκλημα, διὰ νὰ καταυγάσῃ μόνη αὕτη τὸν βίον Ἀγίου. Πόσους πεινῶντας ἐχόρτασεν ἡ ἐλεημοσύνη τῆς παγωμένης ἐκείνης χειρός, τὴν ὁποίαν ἐν εὐλαβεῖ προσκυνήματι ἡσπάζετο χθὲς ἔτι ὁ λαός, πόσον πυκνὰς συνήντησε τὰς τάξεις τῶν ἐστερημένων διὰ νὰ μορφωθῇ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ἡ πεποιθήσις ὅτι πρακτικώτερα τῆς φιλάνθρωπίας ἀσκησις δὲν ἡδύνατο νὰ εἶνε εἰμὴ ἡ ἴδρυσις συσσιτίων ὑγιεινῆς τροφῆς διὰ τοὺς πενομένους;

Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῆς Παλλάδος, τῇ μόνῃ ἐν ἣ ἐλατρεῦετο γλυκυτάτῃ θεότης ὁ Ἑλεος, καὶ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ὁποίας ἡ εἰδωλολατρικὴ ἀρχαιότης εἶχε στήσῃ Ἑλέου βωμόν, τὸν αὐτὸν βωμόν ὁ μεταστάς χριστιανὸς ποιμενάρχης ἀνήγειρε καὶ ἀνεστήλωσεν ἐν τῇ ὁρθοδόξῃ ἀθηναϊκῇ Μητροπόλει.

Ἐγγράφη περὶ αὐτοῦ, ὅτι δσάκις συνέπιπτε ποτε νὰ ἀποποιηθῇ τὴν συνδρομὴν τοῦ νομίζων ὅτι δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ἐλέους, κατελαμβάνετο κατόπιν ὑπὸ καρδιοδόρου μεταμελείας, ὑπὸ τοῦ ἀγωνιώδους δισταγμοῦ μήπως ἔσφαλε καὶ οἱ δισταγμοὶ οὗτοι ὀγκούμενοι ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ διεμορφούντο καὶ ἀνεπτύσσοντο εἰς χείμαρρον διαβρωτικῶν ἐλέγχων. Ποσάκις εὐγενεῖς ψυχαὶ δὲν εὐρέθησαν πρὸ ὁμοίων καρδιοδόρων δισταγμῶν; Τοῦτο καὶ μόνον δύναται νὰ φωτογραφῇ τὴν ὠραίαν αὐτοῦ ψυχὴν. Διότι οἱμοὶ! ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων οὐχὶ οἱ ἐγκληματίαι, οὐχὶ οἱ κακοποιοί, οἱ βλάπτοντες τὸν πλησίον, ἠνοχλήθησαν ποτὲ ὑπὸ τῶν λεγομένων τῆς συνειδήσεως ἐλέγχων; ἀλλ' ἡ ὑπεραισθησία αὕτη τῆς ψυχῆς, ἡ οὕτως εἰπεῖν νοσηρὰ, ἡ δημιουργοῦσα διὰ τῆς φαντασίας ἀνύπαρκτα παραπτώματα, εἶνε κλῆρος τῶν ἀβρῶν, τῶν εὐγενῶν ψυχῶν, αἵτινες οὐδένα ποτὲ ἠδίκησαν.

Ἀναπολεῖ ὁ γράφων τὰς γραμμάς ταύτας, ὅτι ψέγων τὰς ὑπερβολικὰς ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἀντιποιήσεις του, ἔλεγε περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐζήτηι ὅτι δὲν ἐζήτησαν ἱεράρχαι ἐνδοξοὶ, ἱστορικῆς φήμης καὶ θεολογικῶς κράτιστοι καὶ ἐρωτᾷ ἤδη ἑαυτὸν, ἐὰν δὲν ἠδίκησε σκληρῶς διὰ τῆς συγκρίσεως ταύτης, παριστῶν αὐτὸν ὑποδεέστερον τὸν ἄνδρα τὸν μοχθήσαντα ὑπὲρ τῆς θρησκείας, τὸν ἄνδρα τὸν παλαίσαντα ὑπὲρ τῆς κοινωνίας, τὸν ἄνδρα τὸν φίλαλλον, ὅστις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθετο ὑπὲρ τῶν πασχόντων.

Διότι ἐκεῖνοι ἡ οὗτος ἔχουν μείζονας τίτλους εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας; Τίς ἀφῆκεν ἀπτότερα τὰ ἔγνη τῆς εὐεργετικῆς αὐτοῦ δράσεως; Καὶ διὰ νὰ φέρω ἀλλαχοῦ τὴν σύγκρισιν. Τίς εἶνε ὠφελιμώτερος καὶ χρησιμώτερος τῇ κοινωνίᾳ εἰς κράτιςτος φιλόλογος, γράφων ἐπιθαλάμια καὶ ῥῥῆδας βασιλέων καὶ πριγκίπων εἰς ἄφογον πινδαρικὴν γλῶσσαν, ἢ εἰς ταπεινὸς δημοδιάσκαλος, διανοίγων τοὺς ὀφθαλμούς τῆς διανοίας καὶ μορφῶνων τὰς καρδίας ὀλίγων παιδίων;

Θεολόγους καὶ σοφοὺς ἱεράρχας εἶχε πολλοὺς ἀνωτέρους τοῦ ὁ Γερμανός; ἀλλὰ αὐτὸς ἐπραξεν ἄλλα, Εἰργάσθη, ἡγάπησεν, ἐκλαυσεν, ἐπόνεσεν, ἐμόχθησεν, αὐτὸς ἐδημιούργησεν, αὐτὸς ἐφύπνισε ψυχὰς, αἵτινες

ἐνόμιζον ἑαυτὰς διεξευγμένας ἀπὸ τῆς Πίστεως, αὐτὸς ἔκαμε τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν συνείδησιν τῆς ἀνάγκης τῆς θρησκείας, τῆς ναρκωμένης ἐν καταληψίᾳ νεκροφανείας. Ὅτι δὲ τὴν ἀφύπνισε, τὸ μαρτυρεῖ τὸ ὑπὸ μυριάδων λαοῦ, ἀπὸ πάσης τῆς Ἑλλάδος εὐσεβὲς προσκυνήμα τῆς σεπτῆς σοφοῦ του.

Τίς θὰ τὸν διαδεχθῇ ἀγνοοῦμεν. Πρέπει ὅμως νὰ ἔχῃ πολὺ ὑψηλὸν ἀνάστημα διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ θρόνου, τὸν ὅποιον ἐκένωσεν ὁ θάνατος τοῦ Γερμανοῦ. Αἱ ὑψηλαὶ θέσεις προσομοιάζουν ὑψηλὰ βάθρα ἀνδριάντων. Πρέπει τίς νὰ εἶνε μεγαλειότερος τοῦ φυσικοῦ διὰ νὰ μὴ φαίνεται ἐπ' αὐτῶν πολὺ μικρός. Καὶ τὸ βάθρον τοῦτο κατέστησε πολὺ ὑψηλότερον ὁ μεταστάς ἱεράρχης.

Δύναται τίς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ Γερμανὸς καὶ νεκρὸς εὐεργετεῖ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν κοινωνίαν. Ἐταμεν ὁδόν, τὴν ὁποίαν ἐκόντες ἄκοντες ὀφείλουσαν νὰ παρακολουθήσουν οἱ διάδοχοί του. Ἐπίσκοπος φιλοχρήματος, ἐπίσκοπος τῶν χειροτονιῶν, ἐπίσκοπος ἀδιάφορος, ἐπίσκοπος τῶν ἀνεψιῶν του, ἐπίσκοπος τῆς κοιλίας του καὶ τῆς ραστώνης καὶ τῶν μοναστηριακῶν ἐπιδρομῶν δὲν δύναται νὰ σταθῇ πλέον ἐπὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ τῶν Ἀθηνῶν θρόνου. Ναί· καὶ ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ τάφου εὐεργετεῖ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν κοινωνίαν ὁ Γερμανός.

Η ΒΟΥΛΗ

Τὴν 8 Ἰανουαρίου συνήλθεν ἡ Βουλὴ καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀνέγνω τὸ Β. Διάταγμα τὸ κηρύττον τὴν ἐναρξιν τῆς Β'. Συνόδου τῆς Βουλῆς τῆς ΙΔ'. Περίοδου. Μεθ' ὃ προσωρινὸς πρόεδρος αὐτῆς ἀνήγγειλεν ὅτι θὰ κληθῶσι εἰς συνεδρίαν οἱ κ. κ. ββ'υλευταὶ ἀμ' ὡς συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀπαρτίαν ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἀθῆναις παρόντων βουλευτῶν.

Τὴν 20 Ἰανουαρίου ἐκλήθη εἰς πρώτην συνεδρίαν ἡ Βουλὴ καὶ ὥρισε τὴν 24 τοῦ ἰδίου μηνὸς πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου αὐτῆς. Γενομένης δὲ τῆς ἐκλογῆς τὴν ὠρισθεῖσαν ἡμέραν ἀνεδείχθη ὀριστικὸς πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὁ ὑποψήφιος τῆς Κυβερνήσεως βουλευτὴς Καλαβρύτων κ. Ἀλέξανδρος Θ. Ζαΐμης λαβὼν ψήφους 122.

Τὴν 25 Ἰανουαρίου ἐξελέγησαν οἱ ἀντιπρόεδροι, οἱ γραμματεῖς καὶ ὁ ἑφορος τοῦ Βουλευτηρίου, τὴν δ' ἐπομένην ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τῶν διαρκῶν ἐπιτροπῶν.

Μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐξελέγη ὁ βουλευτὴς Κυθήρων κ. Σ. Στάης.

Τὴν 27, Σάββατον 4 μ. μ. εἰσήγαγεν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους. Τὰ μὲν ἔσοδα προϋπολογίζονται εἰς 90,814,541 τὰ δὲ ἔξοδα εἰς ὡς 90, 222, 350 ἐπομένως πλεόνασμα 672, 191 δρχ.

Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ὡμίλησεν ἐπὶ τρεῖς περίπου ὥρας, μὴδὲν νέον, μὴδὲν σοβαρὸν, μὴδὲν σπουδαῖον ἀνακοινώσας εἰς τὴν Βουλὴν. Περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ εἶπεν αὐτολεξεῖ «ἢ τὰ κομμητὰ ὃ' ἀποδεχθῶσι τὸ σύστημα τῶν ὁδηγῶν τοῦ κ. Δηλιγιάννη καὶ τότε ἡ ὑπόθεσις τελειώνει, καὶ ἐὰν ἡ Βουλὴ εἶνε παροῦσα, ὑποβάλλεται εἰς αὐτὴν ἡ νέα σύμβασις, ἢ τὰ κομμητὰ ἀποκρούσωσι τὸ σύστημα καὶ τότε . . . αἱ διαπραγματεύσεις θὰ ἐξακολουθήσωσι. ! ! ! !

Μετὰ τὴν ὁμίλωσιν ταύτην ἡ ὁποία κατέπληξε τὴν Βουλὴν, ὁ κ. Δηλιγιάννης ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ κηρύξῃ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὁ ὁποῖος ὑπεβλήθη εἰς τὰς μεγίστας θυσίας ὅπως ἀποφύγῃ τὴν πτώχευσιν, ἐπιθυμεῖ τὸν συμβιβασμὸν ἐν' ἀποδεχθῇ ἡ καλὴ τοῦ πείσας τὸν ἐπιθυμοῦσι δὲ καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς μετὰ τῶν συναδέλφων του οὐχὶ δι' ἄλλον λόγον, ἀλλ' ὅπως ἀποστομώσωσι πᾶσαν φωνὴν ἥτις θὰ ἐξηκολούθει

νά όμιλῃ μετ' ολίγου σεβασμοῦ περὶ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς !!!
Δὲν ἐλησμονήτε δὲ ν' ἀναφέρῃ καὶ τὰς ἐπτὰ ἡμέρας καθ'
αἱ ἐγένοντο αἱ ἐπτὰ μόνον συνεδριάσεις, κατὰ τὸν παρελθόντα
Δεκέμβριον ἐν Παρισίοις, περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ !

Εἶτα ἀνέφερον πενήντα καὶ τέσσαρα νομοσχέδια παρα-
σκευασθέντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων του τὰ πλεῖστα
τῶν ὁποίων κατέθηκεν εἰς τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς. Τὸ
μᾶλλον καταστρεπτικὸν ἐκ τῶν νομοσχεδίων τούτων εἶνε τὸ
περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς χωροφυλακῆς ἡ ὁποία θ' ἀποτε-
λεσθῇ ἀπὸ 6000 ὁπλίτας καὶ χιλίους εὐζώνους, ἡ πρόσθετος
δ' ἐκ τούτου δαπάνη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου
τῶν στρατιωτικῶν εἶνε περίπου 25 ἑκατομμυρίων δραχμῶν
ἐκτὸς ἐὰν ἐλαττωθῇ ὁ ὑπάρχων στρατὸς κατὰ χιλιάδας δέκα
ἀνδρῶν, ὅτε στρατὸς δὲν θὰ ὑπάρχῃ βεβαίως πλέον.

Ἐκ τῶν 54 τούτων νομοσχεδίων τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ καὶ
τῶν συναδέλφων αὐτοῦ ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς :

Ἑκπαιδευτικὰ νομοσχέδια.

Θὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας τὰ
ἑξῆς :

1) Περὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως· περιλαμβάνον σπουδαίαν
καινοτομίαν. Τινὰ τῶν κλασικῶν Γυμνασίων μεταποιῶνται
εἰς βιοτεχνικά, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἀπολυόμενοι θὰ δύνανται ἢ
νὰ τρέπωνται ἀμέσως πρὸς ἔργα βιοποριστικὰ ἢ νὰ εἰσέρ-
χωνται εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

2) Ὁργανισμὸς τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ ὁποίου ἡ Φιλοσο-
φικὴ Σχολικὴ διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ ἕτερον, τὸ
Φυσικομαθηματικὸν θὰ δέχεται τοὺς ἀπολυομένους ἐκ τῶν
βιοτεχνικῶν Γυμνασίων.

3) Σχετικὸν νομοσχέδιον θὰ ὑποβάλλῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἑ-
σωτερικῶν περὶ καταργήσεως τῆς Σχολῆς τῶν Πολι-Μηχα-
νικῶν καὶ ἰδρύσεως ἐιδικῆς Σχολῆς τῶν Φυσικῶν καὶ Χημι-
κῶν γνῶσεων.

Ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς θὰ ὑποβάλλῃ νομοσχέδια.

α') περὶ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δημολογιστῶν.

β') περὶ συντηρήσεως ἐκλογικῶν εἰδῶν.

γ') περὶ δημοτικῶν χρεῶν.

δ') περὶ ἐρμηνείας διατάξεων τοῦ περὶ ὁδοποιίας νόμου· τὸ
γνώστον ζήτημα περὶ τοῦ τίς ὀφείλει τὴν ἀποζημίωσιν τῶν
καταλαμβανομένων κτημάτων, ἐν ᾧ ὁ Δήμος ἢ οἱ παρόδοι.

ε') περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων πρὸς ἄρσιν τῶν προ-
σκομμάτων τῶν παρεμβαλλομένων εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ
ἀτυχοῦς θεσμοῦ ἐκ τῆς μὴ συγκροτήσεως τῶν Συμβουλίων.

Ἑκκλησιαστικὰ νομοσχέδια

Ὑποβληθήσονται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ.

1) Περὶ συστάσεως ἱερατικοῦ ταμείου.

2) Περὶ ἰδρύσεως μονοπωλίου τοῦ κηροῦ.

3) Περὶ διακρίσεως ἐνοριῶν καὶ προσόντων ἐφημερίων.

4) Περὶ ἱεροκρυφίων.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Τὴν προπαραλθοῦσαν ἐβδομάδα ὑπῆστη τὰς διδασκορικὰς
αὐτοῦ ἐξετάσεις, ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Ἱατρικῆς Σχο-
λῆς, ὁ ἐκ Κυθήρων αξιόλογος νέος κ. Ἰωάννης Ἑμ. Φωτει-
νὸς τυχὼν τοῦ ἐπιζήλου βαθμοῦ λίαν καλῶς, ἐπαξίως τῶν
ἀντῶν κόπων καὶ τῆς εὐφυΐας αὐτοῦ. Ἀνεχώρησε δὲ πᾶ-
ραυτὰ εἰς Σμύρνην ἐνθα διαμένει ἡ οἰκογένειά του. Ἐχομεν
δὲ ἐλπίδος ὅτι καὶ ἐν τῇ πρακτικῇ βίῃ τὴν αὐτὴν καὶ μέ-
ζονα θέλει δείξει ἐπιμέλειαν, καὶ θέλει καταλάβει μεταξὺ τῶν
ἐν Σμύρνῃ συναδέλφων του δικακεκριμένην ἐπιστημονικὴν θέσιν.
Συνιστῶμεν δ' αὐτὸν θερμῶς πρὸς τοὺς ἐν Σμύρνῃ πολυ-
πληθεῖς συμπατριώτας μας, καὶ ἀποστέλλομεν τὰ συγχαρη-
τήρια ἡμῶν πρὸς τὴν αξιόλογον αὐτοῦ οἰκογένειαν ἐπὶ τῇ
ἀποκτήσει τοιοῦτου ἱατροῦ.

Ἐπίσης τὴν παραλθοῦσαν ἐβδομάδα ἀνηγορεύθη διδάκτωρ
τὰ νομικὰ ὁ ἐκ Κυθήρων δραστήριος καὶ πολλὰ ὑποσχόμενος

νέος κ. Σπυρίδων Ἰωάννου Στάης, ὑποστὰς τὰς διδασκορικὰς
αὐτοῦ ἐξετάσεις ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Πρὸς τοὺς ἐν Σμύρνῃ ἀδελφοὺς αὐτοῦ Στέφανον φαρμακο-
ποιὸν καὶ Δημήτριον, ἱατρὸν ἐν Μπουτζῆ, καὶ τοὺς ἐν Κυθή-
ροις συγγενεῖς του, τὰ ἐνθερμα ἡμῶν συγχαρητήρια.

ΤΟ ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ

Μετὰ λύπης πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἐν Σμύρνῃ ἐπετέθησαν
διάφοροι ἐπιτήδειοι κατὰ τοῦ ἀξιοτίμου συμπολίτου μας κ.
Κ. Βίκτωρος καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, διὰ διαφόρων τρόπων
προσκαθοῦντες ν' ἀρπάξωσι πᾶν ὅτι ὁ ἔντιμος συμπατριώτης
δὲ ἔργασίας ἐντίμου ἐπὶ πενήντα καὶ πέντε ἀπέκτησε. Ἐχομεν
πλήρη πεποίθησιν εἰς τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἐν Σμύρνῃ προζε-
νικοῦ δικαστηρίου, ὡς καὶ εἰς τὸν κ. πρόξενον, ὅτι θέλουσι
ματαιώσῃ διὰ τῆς νομίμου αὐτῶν ἐπεμβάσεως τὰς ἀρπα-
κτικὰς διαθέσεις τῶν ἀσεβῶν ἐκείνων, τῶν μὴ ἀναγνωρίζον-
των οὐδὲ πατρικὸν σεβασμὸν, οὐδὲ πρὸς τὴν διὰ τῆς τιμίας
ἐργασίας κτηθεῖσαν περιουσίαν εὐλάβειαν.

Αἱ ἐπὶ ἀδρᾷ ἀμοιβῇ καταχωροῦμεναι ὕβριστικαὶ διατριβαὶ
εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις ἐφημερίδας, οὐ μόνον δὲν θέλουσι πτοῦ-
σαι τοὺς ἀκεραίους δικαστὰς, τοὺς πιστοὺς πρὸς τὸ καθήκον
αὐτῶν, ἀλλὰ τούναντίον ἐνισχύουσι τὴν πεποίθησιν ἐκείνων,
ὡς καὶ τῆς κοινωνίας ἀπάσης, ὅτι οἱ ἐν ἀδίκῃ εὐρισκόμενοι
φωνασκοῦσι καὶ ταραττονται ἵνα θολώσωσι τὰ ὕδατα. Ἐλ-
πίζομεν ἐπανερχόμενοι ταχέως ἐπὶ τοῦ θέματος, νὰ δυνηθῶ-
μεν ν' ἀπονεύωμεν τὰ συγχαρητήρια ἡμῶν πρὸς τοὺς ὑπερα-
πιστὰς τοῦ δικαίου.

ΣΑΡΑΝΤΟΣ Σ. ΑΛΒΑΝΑΚΗΣ

Τὴν παραλθοῦσαν ἐβδομάδα ἀπεβίωσεν, ἐκ πνευμονικῆς αἰ-
μορραγίας, συνεπείᾳ ἐνφλουέντας, ὁ συμπαθὴς καὶ πολύτιμος
νέος συμπατριώτης μας Σαράντος Σ. Ἀλβανάκης, ἐπαλλή-
λος τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίης.

Ὁ μεταστὰς εἶχε μεταβῇ πρὸς θήραν τὴν παραμονὴν τῶν
Χριστουγέννων, ἐν ᾧ παγετώδης βορρᾶς ἐπνεεν καὶ τὰ πάντα
κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνων ἦσαν. Ἐκεῖ δὲ ἀναμφιβόλως προσε-
βλήθη τὸ πρῶτον ὑπὸ κρυολογήματος, τὸ ὁποῖον μετὰ τινὰς
ἡμέρας τὸν ἔρριπεν ἐν τῇ κλίνῃ. Ἀλλὰ τὸ μὲν, τὸ φιλότιμον
τοῦ μεταστάντος, τὸ δὲ ἡ ἄκρα αὐτοῦ ἀφοσίωσις πρὸς τὸ κα-
θήκον, τὸν ἠνάγκασαν προῶτως νὰ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας του,
καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐν τῇ Τραπεζίᾳ ἐργασίαν του. Τούτου
δ' ἕνεκα ὑπετροπίασεν ἡ νόσος, ἡ ὁποία ἐν βραχεῖ χρόνῳ δια-
στήματι ἐφθειρε τὸ ἀνδρικὸν αὐτοῦ σῶμα, καὶ τὴν ἀγγελικὴν
αὐτοῦ μορφήν. Ἐπὶ τῇ θλίβεῃ ἀκούσματι τοῦ θανάτου αὐ-
τοῦ συνεκινήθη ἅπαντα ἡ ἐν Ἀθήναις περπεδιημοῦσα κυθη-
ραϊκὴ κοινότης, καὶ σύσσωμος ἐσπευτεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
μεταστάντος ἵνα ἀσπασθῇ τὴν συμπαθεῖ μορφήν τοῦ προσφι-
λοῦς νεκροῦ. Παρηκολούθησαν δὲ τὴν κηδείαν μέχρι τοῦ τά-
φου ἐν ἐπιθαλλούσῃ μεγάλῃ σπουδῇ, οὐ μόνον ἅπαντες οἱ ἐν
Ἀθήναις Κυθηριοὶ, ἀλλὰ καὶ πλεῖστοι τῶν τῆς Ἑθνικῆς Τρα-
πέζης ὑπαλλήλων. Πρὸς τὴν ἐν Κυθήροις διαμένουσιν αὐτοῦ
οἰκογένειαν λόγοι παρηγορίας ἐπὶ τοιοῦτῳ φοβερῷ δυστυχή-
ματι δὲν ἀρκοῦσιν ἵνα καταπνίξωσιν τὰς οἰμωγὰς τῆς τρω-
θείσης ψυχῆς τῆς. Εἴθε, ὁ Ὑψιστος νὰ παρηγορήσῃ αὐτὴν
καὶ ν' ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ προσφιλοῦς τῶν Κυθήρων
νέου.